

Corporate Governance

a role účetních, auditorů a daňových poradců

Vladimír Králíček

katedra finančního účetnictví a auditingu

VŠE v Praze

Kapitálové společnosti

počátek 17. století

- East India Company 1600, Londýn
- Holandská východoindická společnost 1602

„principal – agent“

správní orgán x management

Regulace v rámci EU

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/36/ES
o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s
kótovanými akciemi

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/102/ES
v oblasti práva společností o společnostech s ručením
omezeným s jediným společníkem

ZELENÁ KNIHA

Rámec EU pro správu a řízení společností
(2011)

Monistický – jednokomorový model
Dualistický – dvoukomorový model

Rekodifikace k 1.1.2014

Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Hlava V Akciová společnost

Díl 5 Orgány společnosti

Oddíl 1 Systém vnitřní struktury společnosti

§ 396

Dualistický systém – představenstvo a dozorčí rada

Monistický systém – správní rada a statutární ředitel

Oddíl 3 Dualistický systém

Pododdíl 1 Představenstvo

§§ 435 - 445

Pododdíl 2 Dozorčí rada

§§ 446 - 456

Oddíl 4 Monistický systém

§§ 456 – 463

§457 Správní rada

§ 463 Statutární ředitel (jen fyzická osoba)

- Kodexy správy a řízení společností

- Cadbury Code

- Kodex OECD

(poslední verze označována jako G20/OECD Principles of Corporate Governance, byla projednána a schválena v roce 2015)

- Odměňování členů řídicích a kontrolních orgánů a top managementu

- Výbor pro audit
- Zákon č. 93/2009 Sb. o auditorech

§ 44 Výbor pro audit (u subjektů veřejného zájmu)

Novela zákona č. 93/2009 Sb.

§ 44 zřízení a požadavky na výbor pro audit

- Min. 3 členové
- Požadavek nezávislosti a odborné způsobilosti

Nejméně jeden člen je/byl statutárním auditorem
nebo

jeho znalosti a praxe v oblasti účetnictví zajišťují
předpoklad řádného výkonu funkce (i s přihlédnutím k
odvětví)

Odborně způsobilý

zastával výkonnou odbornou funkci ve stejném odvětví
nebo

podílel se na funkci řízení rizik, compliance, interním
auditu a podobných funkcích

§ 44a Výbor pro audit

- Účinnost vnitřní kontroly, systému řízení rizik
- Účinnost vnitřního auditu a jeho vnitřní nezávislost
- Sleduje postup sestavování UZ /KUZ a předkládá řídicímu nebo kontrolnímu orgánu doporučení k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví
- Doporučuje auditora kontrolnímu orgánu
- Posuzuje nezávislost auditora
- Schvaluje poskytování neauditorských služeb

- Projednává s auditorem rizika ohrožující nezávislost a opatření přijatá s cílem tato rizika zmírnit
- Vyjadřuje se k odstoupení od smlouvy nebo vypovězení závazku ze smlouvy
- Informuje kontrolní orgán o výsledku povinného auditu
- Informuje kontrolní orgán, jakým způsobem audit přispěl k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví
- Schvaluje zprávu o výběrovém řízení

§ 44 aa Další působnost a povinnosti výboru pro audit

- Oprávněn nahlížet do dokladů a záznamů (...v rozsahu nezbytném pro výkon činnosti výboru pro audit)
- Výbor pro audit jako příjemce zvláštní zprávy

(Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 537/2014 čl. 11 Dodatečná zpráva určená výboru pro audit)

je povinen ji postoupit:

- kontrolnímu a řídicímu orgánu
- ČNB
- RVDA

§ 44b Zvláštní výjimky pro některé subjekty veřejného zájmu

Výjimky pro banky, spořitelní a úvěrní družstva, pojišťovnou nebo zajišťovnou, penzijní společnosti.

Pokud nezřídí výbor pro audit (mohou, ale nemusí jej zřídit), vykonává jeho funkce kontrolní orgán.

Závěr

- CG je důležitou funkcí každé korporace, existuje přímá úměra s ohledem na její vlastníky, velikost, význam v ekonomice
- CG je právně regulován a to jak prostřednictvím „hard law“ (např. ZOOK), tak i „soft law“ (např. G20/OECD Principles of CG)
- Existuje řada citlivých či problematických oblastí v CG, z nichž jsme pozornost věnovali odměňování a výboru pro audit
- Auditori, účetní a (do jisté míry) i daňoví poradci jsou v (pravidelném) kontaktu s těmi, kteří jsou pověřeni správou a řízením společnosti
- Způsob komunikace je regulován pouze u auditorů (v ČR zákonem o auditorech a přímo použitelným předpisem EU - Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 537/2014)

- Vztahy vyžadují nejen respektování právních předpisů, ale rovněž pak i dodržování etických kodexů jednotlivých profesí, tedy auditorů, daňových poradců a certifikovaných účetních.
- Vztahy pak mnohdy vyžadují i mnoho osobní odvahy!!

Děkuji za pozornost a těším se na dotazy ústní,
popřípadě písemné na kralicek@vse.cz